NN 93/2019 (1.10.2019.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-III-3926/2018 od 26. lipnja 2019.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

1829

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Miroslav Šeparović, predsjednik, te suci Ingrid Antičević Marinović, Mato Arlović, Snježana Bagić, Branko Brkić, Mario Jelušić, Lovorka Kušan, Josip Leko, Rajko Mlinarić, Goran Selanec i Miroslav Šumanović, odlučujući o ustavnoj tužbi koju je podnio Ante Bešlić iz Dugog Rata, kojeg zastupa Svetlana Marohnić, odvjetnica u Zagrebu, na sjednici održanoj 26. lipnja 2019. donio je

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Županijski sud u Splitu dužan je u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od mjesec (1) dana, računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama«, dovršiti ovršni postupak u predmetu koji se vodi pred tim sudom pod poslovnim brojem Gžovr-427/19.

III. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositelju ustavne tužbe Anti Bešliću iz Dugog Rata, Trg kralja Tomislava 4, određuje se primjerena naknada zbog povrede ustavnog prava iz članka 29. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) u iznosu od 7.600,00 kuna.

IV. Naknada iz točke III. izreke ove odluke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositelja Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

V. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Ante Bešlić iz Dugog Rata (u daljnjem tekstu: podnositelj), kojeg pred Ustavnim sudom zastupa Svetlana Marohnić, odvjetnica u Zagrebu, podnio je 26. listopada 2018. ustavnu tužbu na temelju članaka 62. i 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), smatrajući da mu je trajanjem postupka koji se vodio pred Općinskim sudom u Splitu pod brojem Ovr-2002/14 povrijeđeno ustavno pravo na donošenje odluke u razumnom roku zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.).

1.1. Podnositelj smatra da mu je rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Gžzp II-21/18 od 7. lipnja 2018. dosuđena pravična, ali ne i primjerena naknada u iznosu od tisuću i petsto (1.500,00) kuna.

2. Za potrebe ustavnosudskog postupka, na temelju članka 69. alineje 3. Ustavnog zakona, Ustavnom sudu dostavljen je spis prvostupanjskog suda broj: Ovr-2002/14.

II. PREGLED RADNJI U POSTUPKU

3. Podnositelj je pred Općinskim sudom u Splitu 16. studenoga 1988. pokrenuo ovršni postupak protiv Općine Split radi namirenja dužne tražbine na osnovi pravomoćne i izvršne sudske nagodbe sklopljene pred Općinskim sudom u Splitu pod brojem I R 491/84. Tijekom izvršnog, odnosno kasnije ovršnog postupka, provedena su stručna financijska vještačenja i dopune vještačenja, pribavljana je financijska dokumentacija, doneseni su zaključci i rješenja.

Podnositelj je u više navrata zatražio zaštitu prava na suđenje u razumnom roku. Tako je rješenjem Županijskog suda u Splitu broj: Gzp-30/12, 3. kolovoza 2012. utvrđen osnovanim njegov zahtjev, naloženo je Općinskom sudu u Splitu provesti ovršne radnje i dovršiti postupak ovrhe najkasnije u roku od četiri (4) mjeseca te je podnositelju određena primjerena naknada u iznosu od 5.600,00 kn.

Općinski sud u Splitu donio je 26. listopada 2016. zaključak broj: Ovr-2002/14 (ex I-3530/88) kojim je Financijska agencija (u daljnjem tekstu: FINA) pozvana na dostavu specifikacije izvršenja osnove za plaćanje te zaključak broj: Ovr-2002/14 (ex I-3530/88) od 18. studenoga 2016. koji je upućen podnositelju-ovrhovoditelju u kojem ga se traži očitovanje o

namirenju potraživanja.

FINA je Općinskom sudu u Splitu dostavila odgovor i specifikaciju izvršenja osnove za plaćanje dopisom 11. studenoga 2016. (zaprimljen 16. studenoga 2016.), a podnositelj je podneskom od 5. prosinca 2016. (zaprimljen 8. prosinca 2016.) Općinskom sudu dostavio traženo očitovanje izračuna dugovanja sukladno uplaćenom iznosu.

Rješenjem Općinskog suda u Splitu broj: Su-Gzp I-31/2017 od 22. svibnja 2017. uredujućem sucu ponovno je dan rok od šest (6) mjeseci za dovršenje postupka ovrhe u prvom stupnju.

Općinski sud u Splitu donio je 3. studenoga 2017. zaključak broj: Ovr-2002/14 (ex I-3530/88) kojim je u ovršnom postupku naložena dopuna financijskog vještačenja u kojoj je zatražen podatak o kretanju kamatne stope Splitske banke d.d. na kunsku štednju građana oročenu na rok od 24 mjeseca od 2010. do studenoga 2017. godine. Dopuna financijskog vještačenja dostavljena je dopisom zaprimljenim kod Općinskog suda 27. studenoga 2017.

Županijski sud u Splitu je rješenjem broj: Gzp II-15/2017 od 10. travnja 2018. odredio prvostupanjskom sudu rok od šest (6) mjeseci za dovršenje ovršnog postupka i dosudio podnositelju primjerenu naknadu u iznosu od tisuću i petsto (1.500,00) kuna.

U odnosu na točku II. rješenja kojom je naložen rok od šest (6) mjeseci za dovršenje ovršnog postupka podnositelj nije ulagao žalbu, te je ta točka rješenja postala pravomoćna 4. svibnja 2018., a zaprimljena je u Općinskom sudu u Splitu 16. svibnja 2018.

Osporenim rješenjem Vrhovnog suda broj: Gžzp II-21/18-3 od 7. lipnja 2018. odbijena je žalba podnositelja i potvrđeno je rješenje Županijskog suda u Splitu broj: Gzp II-15/2017 od 10. travnja 2018.

Općinski sud u Splitu je rješenjem broj: Ovr-2002/14 od 19. studenoga 2018. utvrdio da je okončan izvršni postupak te je naložena isplata troškova postupka strankama.

Predmet broj: Ovr-2002/14 je po žalbi ovrhovoditelja od 17. prosinca 2018., podnositelja ustavne tužbe, upućen na odlučivanje drugostupanjskom sudu.

III. MJERODAVNO PRAVO

4. U rješenju broj: U-IIIVs-3669/2006 i dr. od 2. ožujka 2010. (»Narodne novine« broj 34/10.) Ustavni sud opisao je razvoj pravne zaštite ustavnog prava na suđenje u razumnom roku od trenutka njegovog uvođenja u hrvatski pravni sustav, stupanjem na snagu Promjene Ustava Republike Hrvatske 9. studenoga 2000. (»Narodne novine« broj 113/00.), do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 153/09.).

U rješenju broj: U-IIIA-322/2014 od 23. prosinca 2014. (»Narodne novine« broj 8/15.) Ustavni sud opisao je i daljnji razvoj tog mehanizma pravne zaštite sve do 14. ožujka 2013. kada je stupio na snagu Zakon o sudovima (»Narodne novine« broj 28/13.; u daljnjem tekstu: ZoSud/13). U glavi VI. tog zakona pod nazivom »Zaštita prava na suđenje u razumnom roku« propisan je novi, drugačiji model zaštite prava na suđenje u razumnom roku u odnosu na onaj koji je bio na snazi u ranijem zakonodavnom razdoblju.

ZoSud/13 do danas je izmijenjen nekoliko puta:

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 33/15.)

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 82/15.)

– Uredbom o dopuni Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 82/16.)

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 67/18.).

Odredbe koje se odnose na zaštitu prava na suđenje u razumnom roku (članci 63. – 70. ZoSud-a/13) nisu mijenjane.

5. Pregled pravnih sredstava za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku od 2002. do 2013. godine (stupanja na snagu ZoSud-a/13) Ustavni sud dao je u odluci broj: U-IIIA-1031/2014 od 27. travnja 2016. (»Narodne novine« broj 50/16.).

IV. DOPUŠTENOST USTAVNE TUŽBE

6. Sukladno stajalištu Ustavnog suda iz rješenja broj: U-IIIA-322/2014 od 23. prosinca 2014., jedna od pretpostavki za dopuštenost ustavne tužbe podnesene na temelju članka 63. Ustavnog zakona zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku jest ta da je podnositelj prethodno koristio dopušteno pravno sredstvo protiv nerazumne duljine postupka.

6.1. U konkretnom slučaju podnositelj je podnio nadležnom sudu dva zahtjeva za suđenje u razumnom roku na temelju Zakona o sudovima (»Narodne novine« 150/05., 16/07., 113/08., 153/09., 34/10., 116/10., 27/11. i 130/11.) koja su usvojena, sudu je naloženo dovršiti postupak, a podnositelju je dosuđena primjerena naknada.

U međuvremenu je podnositelj podnio i zahtjev Europskom sudu za ljudska prava (u daljnjem tekstu: ESLJP) te mu je zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku u istom ovršnom predmetu koji je predmet i ove ustavne tužbe, dosuđen i isplaćen iznos od četiri tisuće i šesto pedeset (4.650,00) eura, protuvrijednost u kunama.